Gedeputeerde Staten

Provincie Zeeland

Abdij 6 4331BK Middelburg
Postbus 6001 4330 LA Middelburg
+31 118631011
IBAN NL08 BNGH 0285010557

Provinciale Staten van Zeeland
t.a.v. de voorzitter
Postbus 6001
4330 LA Middelburg

Onderwerp	Zaaknummer	Behandeld door	Verzonden
Afdoening en voortgang moties	810020		

Middelburg, 3 november 2026

Geachte voorzitter,

Tijdens de vergadering van Provinciale Staten van 5 juni 2026 zijn de moties 'Versterken groen onderwijs in Zeeland, de nieuwe rusthoeve' en 'Motie Rusthoeve 2.0 – regionale proeftuin' aangenomen. Daar wordt gevraagd om:

Motie Rusthoeve 2.0 – regionale proeftuin
- *te onderzoeken hoe de onderzoeksagenda van de Rusthoeve kan worden verbreed naar meerdere landbouwsectoren, waaronder fruitteelt en melkveehouderij;*
- *samen met Scalda en relevante partners een meerjarig programma op te stellen om de koppeling tussen onderwijs en praktijk op de Rusthoeve te versterken, inclusief een strategie voor het aantrekken en behouden van docenten;*
- *te verkennen hoe de provincie een regionale proeftuin 2.0 kan ondersteunen, zodat innovatieprogramma's langdurig en consistent kunnen worden uitgevoerd.*

Versterken groen onderwijs in Zeeland, de nieuwe rusthoeve
- *Bij de najaarsnota te komen met een voorstel voor een provinciaal aandeel in de financiering van de Nieuwe Rusthoeve.*
- *Hierin mee te nemen: een stappenplan en tijdsplanning om van plannen naar realisatie te komen.*

Door middel van deze brief geven wij invulling aan de motie.

Koppelkansen bredere landbouwsectoren
De onderzoeksagenda van De Nieuwe Rusthoeve richt zich momenteel voornamelijk op akkerbouwgewassen en biobased teelten als aanvulling op of vervanging van traditionele gewassen binnen het bouwplan. De kracht van De Rusthoeve ligt in haar specialisatie in de akkerbouw en de kennis en expertise die hierin door de jaren heen zijn opgebouwd. Het behouden en verder versterken van deze specialisatie vormt een belangrijk uitgangspunt bij de ontwikkeling van De Nieuwe Rusthoeve. Een te brede onderzoeksagenda kan leiden tot versnippering van kennis, expertise en middelen, waardoor de kwaliteit en diepgang van het onderzoek onder druk kunnen komen te staan.

Tegelijkertijd wordt bij de verdere ontwikkeling van De Nieuwe Rusthoeve gekeken naar mogelijkheden om de onderzoeksagenda te verbreden naar andere landbouwsectoren, voor zover deze aansluiten bij de bestaande expertise en onderzoeksfaciliteiten. Daarbij kan onder meer worden gedacht aan vollegrondsgroenteteelt en bedekte teelten, die kansen bieden voor onderzoek naar actuele uitdagingen op het gebied van gewasbescherming en waterbeschikbaarheid.

Ook de mogelijkheden voor verbindingen met de fruitteelt en melkveehouderij zijn verkend. Deze sectoren maken op dit moment geen onderdeel uit van de directe scope van de planvorming, mede omdat de benodigde expertise en onderzoeksfaciliteiten verschillen van die voor de akkerbouw. Wel liggen er kansen voor sectoroverstijgende samenwerking, bijvoorbeeld op het gebied van regionale kringlopen en het benutten van meststromen binnen de akkerbouw.

Met vertegenwoordigers van de fruitteeltsector (NFO) is gesproken over de onderzoeksbehoeften en mogelijke aansluiting bij De Nieuwe Rusthoeve. Hieruit komt naar voren dat er vooral behoefte is aan praktijkgericht onderzoek naar specifieke vraagstukken binnen de Zeeuwse fruitteelt zoals zwartvruchtrot.Het realiseren van een fysieke onderzoekslocatie voor fruitteelt op De Nieuwe Rusthoeve ligt daarbij minder voor de hand, onder meer vanwege de langjarige investeringen die fruitteelt vraagt en de geografische spreiding van de sector in Zeeland. Daarnaast kunnen fruittelers voor gespecialiseerd onderzoek al terecht bij bestaande onderzoeksfaciliteiten, zoals Proeftuin Randwijk. Onderzoek bij fruitteeltbedrijven in Zeeland zelf biedt mogelijk meer aanknopingspunten. Hiervoor kan onder andere gebruik worden gemaakt van bestaande provinciale subsidiemogelijkheden.

Ook met vertegenwoordigers van de melkveehouderij (NMV) is gesproken over de onderzoeksbehoeften en mogelijke aansluiting bij De Nieuwe Rusthoeve. Vanuit de sector wordt aangegeven dat er behoefte is aan kennisontwikkeling en kennisdeling, maar tegelijkertijd wordt onderkend dat De Nieuwe Rusthoeve qua omvang en faciliteiten beperkte mogelijkheden biedt voor praktijkgericht onderzoek binnen de melkveehouderij. Wel worden kansen gezien voor het versterken van de samenwerking tussen melkveehouders en het bedrijfsleven, waaronder de voerindustrie en rundveeveredeling, om gezamenlijk te werken aan innovatievraagstukken binnen de sector. Daarbij is het van belang dat voldoende financiële middelen beschikbaar zijn voor de inzet van mensen die deze samenwerking kunnen organiseren en ondersteunen. Daarnaast ziet de sector mogelijkheden voor de ontwikkeling van een voorbeeld- of demonstratielocatie voor de melkveehouderij, waar innovaties in de praktijk kunnen worden toegepast en kennis kan worden gedeeld. Een dergelijke locatie hoeft niet op De Nieuwe Rusthoeve te worden gerealiseerd, maar kan zelfstandig of in samenwerking met bestaande initiatieven binnen de sector worden ontwikkeld. Hiermee kunnen kansen voor innovatie en kennisdeling binnen de melkveehouderij worden benut, zonder dat dit vraagt om een verbreding van de fysieke onderzoeksfaciliteiten van De Nieuwe Rusthoeve.

Bij de verdere uitwerking van de onderzoeksagenda wordt bezien op welke wijze samenwerking met andere landbouwsectoren kan bijdragen aan de innovatieopgaven van de Zeeuwse landbouw. Hierbij staat voorop dat verbreding van de onderzoeksagenda meerwaarde moet bieden en niet ten koste mag gaan van de bestaande specialisatie en kwaliteit van het onderzoek op De Nieuwe Rusthoeve. Op deze manier wordt ingezet op het versterken van de bestaande expertise, met ruimte voor gerichte samenwerking met andere landbouwsectoren.

Onderwijs- en onderzoeksprogramma
De Nieuwe Rusthoeve biedt kansen om de verbinding tussen onderwijs, onderzoek en praktijk verder te versterken. In samenwerking met Scalda en andere relevante partners wordt bij de verdere planvorming gekeken naar de mogelijkheden om deze verbinding structureel vorm te geven. Hierbij wordt ingezet op een inspirerende leer- en werkomgeving, waarin studenten, docenten, onderzoekers en ondernemers kennis en ervaringen kunnen uitwisselen en gebruik kunnen maken van moderne onderzoeks- en onderwijsfaciliteiten.

Daarmee worden ook dwarsverbanden gelegd met de Strategische Agenda 2050, in het bijzonder met de ambitie 'Magneet voor talent' waaronder NexDelta. De Nieuwe Rusthoeve kan vanuit haar verbinding tussen onderwijs, onderzoek en praktijk bijdragen aan een aantrekkelijk en toekomstgericht kennis- en opleidingsklimaat in Zeeland. Door samenwerking en kennisuitwisseling te stimuleren, ontstaan kansen om talent te ontwikkelen, aan de regio te verbinden en de aansluiting tussen onderwijs en de Zeeuwse arbeidsmarkt verder te versterken.

Het aantrekken en behouden van voldoende gekwalificeerde docenten is primair een verantwoordelijkheid van Scalda als onderwijsinstelling en werkgever. De Nieuwe Rusthoeve kan hieraan wel een ondersteunende bijdrage leveren. Een aantrekkelijke en inspirerende werkomgeving, met goede faciliteiten en mogelijkheden voor samenwerking met de praktijk, kan bijdragen aan de aantrekkelijkheid van Scalda als werkgever. Daarmee kan De Nieuwe Rusthoeve indirect een rol

spelen bij het aantrekken en behouden van docenten, zonder dat dit een zelfstandige doelstelling van het project vormt.

Bij de verdere uitwerking van de samenwerking met Scalda wordt bezien hoe de beschikbare faciliteiten en de verbinding met de praktijk optimaal kunnen worden benut om het onderwijs te versterken.

Tijdsplanning realisatie De Nieuwe Rusthoeve
Voor de ontwikkeling en realisatie van De Nieuwe Rusthoeve is een conceptplanning opgesteld, waarin de belangrijkste stappen richting realisatie zijn opgenomen. Op basis van deze planning wordt voorzien dat het Voorlopig Ontwerp in het vierde kwartaal van 2026 wordt afgerond, gevolgd door het Definitief Ontwerp in het tweede kwartaal van 2027. Vervolgens staat voor het derde kwartaal van 2027 de voorbereiding van de opdrachtverlening gepland, met als beoogde start van de realisatie het vierde kwartaal van 2027.

Deze planning is indicatief en afhankelijk van de verdere uitwerking van de plannen en het definitief rondkomen van de financiering. Naarmate het project verder wordt uitgewerkt en meer duidelijkheid ontstaat over de financiële randvoorwaarden, zal de planning waar nodig worden bijgesteld.

Provinciale ondersteuning
Inmiddels is de businesscase voor De Nieuwe Rusthoeve verder uitgewerkt en heeft nadere afstemming met de betrokken partijen plaatsgevonden. Hieruit blijkt dat voor de realisatie en de opstartfase van De Nieuwe Rusthoeve aanvullende financiering noodzakelijk is.

Bij de Najaarsnota wordt aan Provinciale Staten voorgesteld om een provinciale bijdrage van € 2,5 miljoen beschikbaar te stellen. Hiervan is € 1,5 miljoen beoogd voor de investeringskosten en € 1 miljoen voor een eenmalige bijdrage aan het innovatiefonds. Dit fonds wordt mede ingezet ter ondersteuning van de exploitatie gedurende de opstartfase en innovatieprogramma langdurig en consistent uit te kunnen voeren. Zo zal de Nieuwe Rusthoeve haar rol vervullen als regionale proeftuin. Naast de voorgestelde provinciale bijdrage leveren ook andere publieke en private partijen een financiële bijdrage aan de ontwikkeling en realisatie van De Nieuwe Rusthoeve.

Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde Staten van Zeeland,

H.M. de Jonge
Voorzitter

drs. M.C.J. Franken
Secretaris-algemeen directeur

Noem in uw contact met ons steeds het zaaknummer. Dit staat bovenaan deze brief.